

3937238 SHED/M : สาขาวิชา : สิ่งแวดล้อมศึกษา ; ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา)

คำสำคัญ : กระบวนการเรียนรู้โดย AIC / คณะกรรมการชุมชน /
การจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง

จิตติมา อินทะท่ามา : การพัฒนาการเรียนรู้ของคณะกรรมการชุมชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง โดยใช้กระบวนการ AIC : กรณีศึกษา ชุมชนในเขตเทศบาลนครนครราชสีมา (LEARNING DEVELOPMENT OF COMMUNITY COMMITTEES IN URBAN ENVIRONMENTAL MANAGEMENT BY USING THE AIC PROCESS : A CASE STUDY OF COMMUNITIES IN NAKORN RACHASEMA MUNICIPALITY) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : วราพร ศรีสุพรรณ วท.บ., ศษ.ม., ประสิทธิ์ ธีระพันธ์ วท.บ., ค.ม., Ph.D. 203 หน้า. ISBN 974-663-938-2

การวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการใช้กระบวนการ AIC ในการพัฒนาการเรียนรู้ของคณะกรรมการชุมชนด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง โดยมีวิธีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการประชุมปฏิบัติการ 2) ขั้นจัดประชุมปฏิบัติการ 3) ขั้นประเมินผลการประชุมปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กรรมการชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน จำนวน 28 คน จากชุมชนหลังวัดสามัคคี และชุมชนเบญจรงค์สามัคคี แบบแผนการวิจัยใช้การทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลสองครั้ง (One Group pre-test and post-test Design) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการใช้กระบวนการ AIC ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ ขั้นตอนที่หนึ่งคือ การสร้างความรู้และจิตสำนึกร่วมกัน (Appreciation) ประกอบด้วย ชุดฝึกอบรม 3 ชุด คือ (1) สร้างความเข้าใจและสร้างข้อตกลงร่วมกัน (2) ทบทวนสภาพความเป็นจริง และ (3) การคิดถึงภาพที่พึงปรารถนา ขั้นตอนที่สองคือ การสร้างแนวทางพัฒนาชุมชนร่วมกัน (Influence) ประกอบด้วย ชุดฝึกอบรม 2 ชุด คือ (1) ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน และ (2) การกำหนดแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน ส่วนขั้นตอนสุดท้ายคือ การกำหนดแนวทางการปฏิบัติและการควบคุมกำกับ (Control) ประกอบด้วย ชุดฝึกอบรม 2 ชุดคือ (1) การกำหนดแผนปฏิบัติการ และ (2) การสรุปบทเรียนและสร้างพันธะสัญญา รูปแบบดังกล่าวนี้เมื่อนำไปใช้ปฏิบัติด้วยการประชุมปฏิบัติการแล้ว พบว่า เป็นรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง โดยพบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้และเจตคติเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวอยู่ในระดับมาก และสามารถนำแผนปฏิบัติการที่เขียนขึ้นไปใช้จริง